Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Programowanie i planowanie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, PG_00204879		
Kierunek studiów	Geografia społeczno-ekonomiczna z elementami GIS (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	6.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca			
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Mariusz Kistowski	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	45.0	0.0	30.0	0.0	0.0	75
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	75	8.0	67.0	150

Cel przedmiotu	
	Wprowadzenie do zasad ekorozwoju i podstawowych dokumentów sporządzanych na szczeblu lokalnym i regionalnymPraktyczne zapoznanie z celami ochrony środowiska i planowaniem jego ochrony w gminach, powiatach i województwach; Umiejętność oceny procesów przyrodniczych zachodzących w środowisku i ich znaczenia dla programowania rozwoju przestrzennego

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[GSEMU2_K03] jest gotowa do inicjowania i organizowania działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego oraz ochrony środowiska naturalnego regionu, kraju, Europy we współpracy z rożnymi podmiotami i władzami różnych szczebli	Projektuje zestawy wskaźników e celu kształtowania polityki ochrony środowiska na różnych szczeblach władzy lokalnej i regionalnej w odniesieniu do wybranego problemu sozologicznego	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[GSEMU2_U02] właściwie dobiera źródła i informacje z nich pochodzące, ze szczególnym uwzględnieniem źródeł informacji przestrzennej, dokonuje ich krytycznej oceny i twórczej interpretacji	Wyodrębnia właściwe informacje z dokumentów prawnych, planistycznych oraz z inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczych w celu wykorzystania ich w opracowaniu celów i zasad ochrony środowiska	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[GSEMU2_W01] wyjaśnia w stopniu pogłębionym współczesne procesy społeczno-gospodarcze oraz posiada uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej w powiązaniu z pokrewnymi przyrodniczymi i społecznymi dyscyplinami naukowymi	Rozpoznaje złożoność uwarunkowań politycznogospodarczych ochrony środowiska	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[GSEMU2_U05] formułuje i testuje hipotezy dotyczące uwarunkowań i czynników (przyrodniczych, społecznych, ekonomicznych, kulturowych) procesów zachodzących w przestrzeni społeczno-gospodarczej	identyfikuje założenia co do powiązań gospodarczych, społecznych i przyrodnicze w celu projektowania właściwych rozwiązań w zakresie ochrony przyrody	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[GSEMU2_K02] jest gotowa do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej z uwzględnieniem poznanej wiedzy we współpracy z różnymi podmiotami	Implementuje cele i zadania ochrony środowiska do dokumentów planistycznych w celu optymalizacji rozwiązań i łagodzenia konfliktów przestrzennych	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[GSEMU2_W03] rozumie w pogłębionym stopniu uwarunkowania (przyrodnicze, społeczne, ekonomiczne, kulturowe) procesów zachodzących w środowisku życia człowieka w różnych skalach przestrzennych i czasowych	tłumaczy wpływ uwarunkowań przyrodniczych, społecznych i gospodarczych na proces strategicznego planowania ochrony środowiska na przykładzie gminnych i wojewódzkich planów ochrony	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

A: Problematyka wykładuA1.Pojęcie polityki ochrony środowiska (ekologicznej, sozologicznej)A2.Podstawowe zasady i metody planowania strategicznego i ich zastosowanie w programowaniu ochrony środowiskaA3.Ogólnopolska polityka ochrony środowiska w świetle dokumentów strategicznychA4.Zasady opracowanie wojewódzkich programów ochrony środowiska w świetle polskich doświadczeńA5.Zasady i metody opracowania lokalnych (powiatowych i gminnych) programów ochrony środowiskaA6.Inne doświadczenia w zakresie strategicznego planowania ochrony środowiska na przykładzie gminnych planów gospodarki niskoemisyjnejA7.Plany ochrony jako narzędzie rozwoju zrównoważonegoA8.Podstawowe zasady i cele planowania ochrony przyrodyA9.Ochrona przyrody na szczeblu lokalnym i regionalnymA10.Rola inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczych w opracowaniu celów i zasad ochronyA11.Identyfikacja zagrożeń dla realizacji celów ochronyA12.Implementacja ochrony przyrody integracja z gospodarką przestrzenną i dokumentami strategicznymiA13.Ochrona krajobrazu w ujęciu przepisów prawaA14.Problematyka audytu krajobrazowego i krajobrazów priorytetowychA15Zakres i konstrukcja dokumentów prawnych z zakresu ochrony środowiska i krajobrazuA16.Ochrona krajobrazu w działaniach inwestycyjnychA17.Procesy przyrodnicze i ich znaczenie dla planowania i zagospodarowania przestrzennego B. Problematyka ćwiczeńB1.Analiza zgodności treści wybranego gminnego programu ochrony środowiska z zasadami sporządzania dokumentów strategicznych i innymi dobrymi praktykamiB2.Wskaźniki presji i reakcji dla polityki ochrony środowiska w odniesieniu do wybranego problemu sozologicznego.B3.Analiza wybranego planu ochrony (lub zadań ochronnych) obszaru Natura 2000/ rezerwatu przyrody/ parku krajobrazowegoB4. Ochrona krajobrazu - wybrane zagadnienia

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Test pisemny	51.0%	60.0%
Cząstkowe prace zaliczeniowe	51.0%	40.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Borys T. (red.), Wskaźniki zrównoważonego rozwoju, Wyd. Ekonomia i Środowisko, Warszawa Białystok.Czochański J., 2010, Krajobraz w systemie monitoringu planowania i rozwoju przestrzennego. Założenia do monitoringu na poziomie regionalnym,Ser. Problemy Ekologii Krajobrazu, pod red. S.Horskiej-Schwarz, Tom XXVI, Uniw. Wrocławski, PAEK, Wrocław.Czochański J., Pietruszewski J., 2016, Polityka ochrony krajobrazu w województwie pomorskim w kierunku audytu krajobrazowego wwojewództwie pomorskim, Samorząd Pomorza, Zeszyty Problemowe, Nr 3/2016, UMWP, Gdańsk.Kistowski M., Staszek W., 1999, Poradnik do opracowania gminnych i powiatowych programów zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska,Wydawnictwo DJ, Gdańsk.Kistowski M., Staszek W., 2004, Abiotyczne komponenty środowiska przyrodniczego (w:) M.Ciechanowski, W.Fałtynowicz, S.Zieliński (red.)Planowany rezerwat przyrody Dolina Mirachowskiej Strugi na Pojezierzu Kaszubskim, Acta Bot. Cassub., s.9-19.Korwel B., 2003, Problemy delimitacji i ochrony obszarów Natura 2000 na przykładzie Specjalnego Obszaru Ochrony Jeziora Raduńsko-Ostrzyckiena Pojezierzu Kaszubskim, Przegląd Przyrodniczy t. XIV z.1-2, s.163-171.Kistowski M., 2006, Wpływ programów ochrony na środowisko przyrodnicze. Ocena jakości i ekoinnowacyjności programów ochrony środowiskawojewództw opracowanych w latach 2001-2005, Studia nad Zrównoważonym Rozwojem Tom III, Komitet Człowiek i Środowisko przy PrezydiumPAN, Fundacja Rozwoju Uniw. Gdańskiego, GdańskWarszawLipińska B., 2011, Ochrona dziedzictwa kulturowego ujęcie krajobrazowe, Wydz. Arch. PG, Gdańsk.Macias A.,Bródka S., 2013, Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią, Wyd.Nauk. PWN, Warszawa.Matyjasiak P., 2012, Metodyka waloryzacji przyrodniczej. Część I: Zastosowania w ochronie przyrody. Studia Ecologiae et Bioethicae, UKSW, 10, 3.Pawlaczyk P., Jermaczek A., 2009, Poradnik lokalnej ochrony przyrody, Wyd. Klubu Przyrodników, Świebodzin.Sas-Bojarska A., 2017, Wielkie inwestycje w kontekście zagrożeń i ochrony krajobrazu, Wydz. Arch. PG, Gdańsk.Przewoźniak M., Czochański J., 2020, Przyrodnicze podstawy gospodarki przestrzennej, Bogucki Wyd.Nauk., Gdańsk-Poznań.Staszek W., 2001, Wpływ melioracji torfowisk wysokich i przejściowych na funkcjonowanie geosystemów obszarów pojeziernych (w:) Przemianyśrodowiska przyrodniczego Polski a jego funkcjonowanie, Problemy Ekologii Krajobrazu, t.X, praca zbior. pod red. K.German i J.Balona, UniwersytetJagielloński, Kraków, s. 75-82.Staszek W., 2017, Wskaźniki udziału obszarów zieleni w wybranych miastach województwa pomorskiego jako podstawa działań programowych iplanistycznych, Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna, 37 (2017).
	Uzupełniająca lista lektur	Dobrzańska B., Dobrzański G., Kiełczewski D., 2008, Ochrona środowiska przyrodniczego, PWN, Warszawa.Kistowski M., Wiśniewski P., 2017, Niskowęglowy rozwój obszarów wiejskich w Polsce a plany gospodarki niskoemisyjnej. Wyd. UniwersytetuGdańskiego, Gdańsk.Pietrzak M., 2010, Podstawy i zastosowania Ekologii krajobrazu, PWSZ, LesznoPlany zadań ochronnych w pigułce na przykładzie obszarów Natura 2000 w województwie pomorskim, RDOŚ Gdańsk, 2014.Staszek W., 2018, Influence of functional environmental processes on selected coastal ecosystems of the Gdańsk seashore, Ecological Questions29 (2018)
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Wykład: test pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi i zamkniętymi/Ćwiczenia:wykonanie prac zaliczeniowych: przygotowanie prezentacji, statystyczna igraficzna analiza danych oraz interpretacja jej wynikówPodstawowe kryteria ocenyŁączna ocena z przedmiotu stanowi wynikową ocenę z uzyskanych składowych egzaminu z wykładu (60 % oceny końcowej) i zaliczenia z ćwiczeń (40 % ocenykońcowej); Niezależnie należy uzyskać minimum 51% z sumy punktów w częścićwiczeniowej (praca własna studenta i kolokwia) i minimum 51% z sumy punktów zegzaminu w części wykładowej (test pytań otwartych i zamkniętych).
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.